

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: **Z. Š.**

proti

žalovanému: **Městský úřad Frýdlant nad Ostravicí**
sídlem Náměstí 3, 739 11 Frýdlant nad Ostravicí

za účasti osoby

zúčastněné na řízení: **R.M.**

zastoupené advokátkou Mgr. Bc. Kateřinou Šimovou
sídlem 28. října 150, 702 00 Ostrava – Moravská Ostrava

o žalobě proti nezákonnému zásahu,

takto:

- I. Žaloba se **zamítá**.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Osoba zúčastněná na řízení **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

1. Žalobkyně se domáhala žalobou ze dne 23. 7. 2018 určení nezákonnosti zásahu správního orgánu, Městského úřadu Frýdlant nad Ostravicí, spočívajícího ve vydání kolaudačního souhlasu s užíváním stavby „Obslužná komunikace na p. č. X“, ze dne 14. 12. 2016, sp. zn. MUFO 39397/2016, a to na základě žádosti stavebníka R. M. (osoby zúčastněné na řízení).
2. Uvedený souhlas byl žalovaným vydán, ačkoli předmětná stavba je umístěna na pozemku parc. č. X, v k. ú. x, který je dotčen řízením vedeným k žalobě žalobkyně u Okresního soudu ve Frýdku-Místku pod sp. zn. 17 C 120/2012, o určení neplatnosti Dohody o zrušení a vypořádání podílového spoluvlastnictví ze dne 17. 5. 2010, což žalovaný mohl zjistit z listu vlastnictví č. X v části D. Žalovaný tedy vydal kolaudační souhlas, ačkoli neměl postaveno najisto, zda pozemek parc. č. x vznikl v souladu se zákonem. Osoba zúčastněná na řízení je jednou z oprávněných z věcného práva cesty pěší, vozové a hnání dobytka na základě odstupní smlouvy ze dne 4. 2. 1952; toto věcné právo stále existuje, ačkoli není zapsáno v katastru nemovitostí. Jelikož ke dni vydání kolaudačního souhlasu nebylo pravomocně ukončeno soudní řízení sp. zn. 17 C 120/2012, nemohla být osoba zúčastněná na řízení přesvědčena o správnosti a legálnosti předmětného kolaudačního souhlasu. Kolaudační souhlas nelze vnímat izolovaně od předcházejících řízení, např. od uzavření předmětných veřejnoprávních smluv o umístění a povolení stavby obslužné komunikace, k jejichž nabytí účinnosti byl nezbytný souhlas všech osob, které by byly účastníky územního řízení a stavebního povolení, tedy i osob oprávněných z věcného práva k pozemku, na němž se má záměr uskutečnit, tj. věcného práva cesty.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby. Uvedl, že trvá na způsobu, jakým v dané věci postupoval. Z ust. § 119 odst. 2 zákona č. 183/2006 Sb., stavebního zákona (dále jen „stavební zákon“) vyplývá, že vlastnická nebo jiná věcná práva k pozemku dotčeného stavbou nebylo nutno při vydávání kolaudačního souhlasu posuzovat. Jestliže stavební úřad obdržel žádost o vydání kolaudačního souhlasu na stavbu dopravní infrastruktury, která splňovala náležitosti dle § 122 stavebního zákona a kontrolní prohlídkou nezjistil závady bránící jejímu užívání nebo rozpor s podmínkami ust. § 119 odst. 2 stavebního zákona, neměl jinou možnost, než kolaudační souhlas vydat.
4. Osoba zúčastněná na řízení navrhla zamítnutí žaloby, neboť žalobkyní uváděné důvody nezákonnosti nemohou obstát.

Zjištění z průběhu správního řízení

5. Ze správních spisů soud zjistil, že dne 21. 11. 2016 podala u žalovaného R. M. jako stavebník žádost o vydání kolaudačního souhlasu dle § 122 stavebního zákona s užíváním stavby „Obslužná komunikace na p. č. X k. ú. x“. Dne 13. 12. 2016 proběhla na místě samém ze strany žalovaného závěrečná kontrolní prohlídka stavby se závěrem, že komunikace je provedena podle projektové dokumentace. Nato dne 14. 12. 2016 vydal žalovaný pod sp. zn. MUFO 39397/2016, MUFO_S 6718/2016 kolaudační souhlas s užíváním předmětné stavby. V odůvodnění souhlasu uvedl, že při provedení kontrolní prohlídky stavby podle § 119 odst. 2 stavebního zákona nezjistil závady bránící jejímu bezpečnému užívání ani rozpor se závaznými stanovisky dotčených orgánů k užívání

stavby a shledal, že skutečné provedení stavby a její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život a zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí.

Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou včasnosti žaloby, neboť dle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu, nejpozději však do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Žalobkyně se, jak vyplývá z obsahu spisu, o tvrzeném zásahu dozvěděla dne 22. 5. 2018, žalobu podala k poštovní přepravě dne 23. 7. 2018 (pondělí). Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána včas. Krajský soud poté žalobu přezkoumal v intencích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Ve věci proběhlo u podepsaného soudu dne 28. 11. 2018 ústní jednání, u kterého účastníci setrvali na svých stanoviscích.
8. Předně je třeba připomenout, že žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu je zásadně subsidiárním právním prostředkem soudní ochrany v případech, kdy nejsou splněny podmínky ochrany podle § 65 s. ř. s. V této souvislosti je nutno uvést, že Nejvyšší správní soud vyslovil v usnesení rozšířeného senátu ze dne 18. září 2012, č. j. 2 As 86/2010 - 76, č. 2725/2013 Sb. NSS, ve věci *„Kopřivnická vzorkovna olejů a maziv“* závěr, že *„Souhlasy vydávané dle stavebního zákona z roku 2006, zejména dle § 96, § 106, § 122 a § 127, které stavební úřad výslovně či mlčky činí k ohlášení či oznámení, jsou jinými úkony dle části čtvrté správního řádu z roku 2004. Tyto souhlasy nejsou rozhodnutími ve smyslu § 65 s. ř. s.; soudní ochrana práv třetích osob je zaručena žalobou na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu dle § 82 s. ř. s.“* Je tedy jednoznačné, že žalobkyně v postavení třetí osoby se mohla domáhat soudní ochrany právě jen prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem.
9. Aktivní legitimaci k podání žaloby na ochranu před nezákonným zásahem má každý, kdo tvrdí, že byl *přímo zkrácen* na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen *přímo proti němu* nebo *v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo*. Postavení žalobkyně je tak dáno jejím tvrzením. Soud proto v rámci úvahy o splnění podmínek řízení zkoumá pouze toto tvrzení, nikoliv už jeho důvodnost, neboť ta je předmětem vlastního meritorního posouzení věci (srov. blíže rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 9. 2007, č. j. 9 Aps 1/2007). Dále uvedl k aktivní legitimaci rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 16. 12. 2008, č. j. 8 Aps 6/2007-247, že *„...v průběhu řízení je proto nutno zkoumat, zda žalobce tvrzenou aktivní věcnou legitimaci k podání žaloby skutečně měl, resp., zda se žalovaný státní orgán tvrzeného zásahu do veřejných subjektivních práv skutečně dopustil (zda je tedy skutečně věcně pasivně legitimován). V tomto smyslu je třeba institut aktivní legitimace chápat v tradičním pojetí jako oprávnění vyplývající z hmotného práva; má ji ten z účastníků, komu svědčí subjektivní právo nebo povinnost, o něž se v řízení jedná. Posouzení jednotlivých definičních znaků tvrzeného nezákonného zásahu (zkrácení na právech, nezákonnost zásahu) představuje vždy úvahu ve věci samé, která v konečném důsledku může vést nanejvýš k zamítnutí žaloby (se závěrem, že k tvrzenému zásahu vůči žalobci nedošlo, nebo že k němu sice došlo, nebyl však nezákonný, anebo sice nezákonným byl, avšak žalobce jím*

nebyl přímo zkrácen na svých subjektivních právech) - § 87 odst. 3 s. ř. s. - nikoliv k jejímu odmítnutí pro neodstranitelný nedostatek podmínek řízení.“

10. Pokud žalobkyně v žalobě tvrdí, že kolaudační souhlas pro stavbu obslužné komunikace byl vydán, ačkoli pozemek parc. č. X v k. ú. x je dotčen soudním řízením vedeným u Okresního soudu ve Frýdku-Místku, ve kterém vystupuje žalobkyně rovněž v pozici žalobkyně a tedy, že kolaudační souhlas byl vydán, ačkoli není prokázáno, že pozemek parc. č. X vznikl v souladu se zákonem, je dle soudu dána její aktivní legitimace.
11. Krajský soud považuje na tomto místě za vhodné připomenout, že při posuzování žaloby na ochranu před nezákonným je třeba zkoumat existenci podmínek, za nichž je možné ochranu před nezákonným zásahem poskytnout. Vymezením těchto podmínek se zabýval i Nejvyšší správní soud (dále jen „NSS“) například v rozsudku č. j. 5 Afs 266/2015-29 ze dne 3. 6. 2016 (veškerá rozhodnutí NSS jsou dostupná na www.nssoud.cz): „Žalobce musí být přímo (1. podmínka) zkrácen na svých právech (2. podmínka) nezákonným (3. podmínka) zásahem, pokynem nebo donucením („zásahem“ správního orgánu v širším smyslu) správního orgánu, které nejsou rozhodnutím (4. podmínka), a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo (5. podmínka). Není-li byt' jen jediná z uvedených podmínek splněna, nelze ochranu podle ust. § 82 a násl. s. ř. s. poskytnout (viz rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 3. 2005, č. j. 2 Aps 1/2005 - 65, publ. pod č. 603/2005 Sb. NSS, ze dne 9. 1. 2013, č. j. 1 Aps 10/2012 - 20, nebo rozsudek ze dne 27. 11. 2014, č. j. 7 Afs 125/2014 - 32).“
12. Jak vyplývá z § 122 odst. 1 stavebního zákona v rozhodném znění, stavba, jejíž vlastnosti nemohou budoucí uživatelé ovlivnit, například nemocnice, škola, nájemní bytový dům, stavba pro obchod a průmysl, stavba pro shromažďování většího počtu osob, stavba dopravní a občanské infrastruktury, stavba pro ubytování odsouzených a obviněných, dále stavba, u které bylo stanoveno provedení zkušebního provozu, a změna stavby, která je kulturní památkou, může být užívána pouze na základě kolaudačního souhlasu. Souhlas vydává na žádost stavebníka příslušný stavební úřad. Stavebník v žádosti uvede identifikační údaje o stavbě a předpokládaný termín jejího dokončení. Pro vydání kolaudačního souhlasu stavebník opatří závazná stanoviska dotčených orgánů k užívání stavby vyžadovaná zvláštními právními předpisy. Pokud je stavba předmětem evidence v katastru nemovitostí, zajistí stavebník geometrický plán.
13. Dle odst. 2 citovaného ustanovení, stavební úřad do 15 dnů ode dne doručení žádosti stavebníka stanoví termín provedení závěrečné kontrolní prohlídky stavby a současně uvede, které doklady při ní stavebník předloží. Závěrečná kontrolní prohlídka stavby musí být vykonána do 60 dnů ode dne doručení žádosti o vydání kolaudačního souhlasu.
14. Dle odst. 3 citovaného ustanovení, při závěrečné kontrolní prohlídce stavební úřad zkoumá splnění podmínek podle § 119 odst. 2. Jestliže stavební úřad nezjistí závady bránící bezpečnému užívání stavby nebo rozpor s podmínkami § 119 odst. 2, vydá do 15 dnů ode dne provedení závěrečné kontrolní prohlídky kolaudační souhlas, který je dokladem o povoleném účelu užívání stavby. Na vydávání kolaudačního souhlasu se nevztahují části druhá a třetí správního řádu. Souhlas lze přezkoumat v přezkumném řízení, které lze zahájit do 1 roku ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků. Rozhodnutí ve věci v přezkumném řízení v prvním stupni nelze vydat po uplynutí 15 měsíců ode dne, kdy souhlas nabyl právních účinků.
15. Dle § 119 odst. 2 stavebního zákona v rozhodném znění, stavební úřad při uvádění stavby do užívání zkoumá, zda stavba byla provedena v souladu s rozhodnutím o umístění nebo

jiným úkonem nahrazujícím územní rozhodnutí a povolením stavby a dokumentací, nebo ověřenou projektovou dokumentací, v souladu se stanovisky nebo závaznými stanovisky, popřípadě rozhodnutími dotčených orgánů, byla-li vydána podle zvláštních právních předpisů, a zda jsou dodrženy obecné požadavky na výstavbu. Dále zkoumá, zda skutečné provedení stavby nebo její užívání nebude ohrožovat život a veřejné zdraví, život nebo zdraví zvířat, bezpečnost anebo životní prostředí.

16. Z uvedeného vyplývá, že na vydání kolaudačního souhlasu s užíváním obslužné komunikace dopadá ust. § 122 stavebního zákona, neboť uvedenou komunikaci lze jistě podřadit pod stavbu dopravní infrastruktury. Stavební zákon v § 119 odst. 2 přitom jednoznačně stanoví, jakými hledisky se musí stavební úřad při vydávání kolaudačního souhlasu zabývat. Mezi tato hlediska nicméně nelze zařadit dotčení (soukromých) práv třetích osob. Žalobkyně přitom v zásadě dovozuje, že uvedeným souhlasem může být dotčena, neboť nebylo ke dni jeho vydání skončeno soudní řízení, týkající se pozemku, na kterém se stavba obslužné komunikace nachází, přičemž předmětné řízení se má týkat práva žalobkyně odpovídající věcnému právu cesty.
17. Je tedy zřejmé, že v projednávané věci v rámci posouzení naplnění podmínek k poskytnutí ochrany před nezákonným zásahem nelze shledat naplnění již prvních dvou podmínek, a to přímé zkrácení práv žalobkyně, neboť dotčení žalobkyní tvrzených práv nebylo lze v rámci posuzování zákonných podmínek pro vydání kolaudačního souhlasu s užíváním stavby řešit. Nadto, spatřovala-li žalobkyně v postupu žalovaného i jinou nezákonnost, sluší se připomenout judikatorní závěry vyjádřené v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 7. 2006, č. j. 8 Aps 2/2006-95, dle kterých *„prostřednictvím žaloby na ochranu před nezákonným zásahem (§ 82 a násl. s. ř. s.) nelze podrobovat testu zákonnosti jednotlivé procesní úkony správního orgánu, které zpravidla směřují k vydání rozhodnutí a samy o sobě nepředstavují zásah do práv účastníka řízení.“*
18. Z uvedených důvodů není na místě se ani zabývat tvrzeným nedostatkem dobré víry osoby zúčastněné na řízení (stavebníka) při podání žádosti o vydání kolaudačního souhlasu.

Závěr a náklady řízení

19. Ze všech shora uvedených skutečností vyplývá, že žaloba nemůže být důvodná; soud se nemohl ztotožnit s argumentací žalobkyně, neboť žalobkyní tvrzené skutečnosti nejsou způsobilé k závěru, že byla postupem žalovaného ať již přímo, či v jeho důsledku, zasažena. Soud proto žalobu dle ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.
20. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobce v řízení úspěšný nebyl a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. O nákladech řízení osoby zúčastněné na řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 60 odst. 5 s. ř. s., když jednak osobě zúčastněné na řízení nebyla uložena v řízení žádná povinnost a jednak soud neshledal důvody zvláštního zřetele hodné, které by přiznání nákladů řízení odůvodňovaly.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 28. listopadu 2018

Mgr. Jiří Gottwald

předseda senátu